పరిచయం

"ఊం– త్వరగా ఎక్కాలి."

దిగేవాళ్ళను ఆశీర్వదిస్తూ, ఎక్కేవాళ్ళను శపిస్తూ వీలయినంత ఎక్కువ స్థలాన్ని ఆక్రమించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు, అంతకుముందునుంచే ప్రయాణం చేస్తున్న వాళ్ళు. పాసింజర్ తెనాలి స్టేషన్‌లో ఆగింది.

చంకలో పసిబిడ్డను ఎత్తుకొని, చేతిలో సూట్‌కేసుతో దిగటానికి ప్రయత్నిస్తూ, దిగలేక, ఎవరైనా బిడ్డను అందుకుంటారేమోనని ఆశగా ఎక్కడానికి ప్రయత్నించేవాళ్ళవైపు చూస్తూంది సావిత్రి.

రామారావు భార్య ఆమెను చూసినా చూడక పట్టించుకోనట్టు ఆమెను తోసుకుంటూ రైలు ఎక్కింది. అతిప్రయత్నం మీద చాచిన రామారావు చేతుల్లోకి బిడ్డను అందించింది సావిత్రి. బిడ్డను అందుకుంటూ థాంక్సు చెప్పింది సావిత్రి.

"ఫర్వాలేదండీ!" అంటూ ఆగి ఆమె ముఖంలోకి చూశాడు.

"మీరా?" అతన్ని చూస్తూ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సావిత్రి.

"సావిత్రీ!" అని అతను అంటూ వుండగానే రైలు కూతవేసింది.

"త్వరగా ఎక్కండి!" చురుగ్గా అన్నది రామారావు భార్య.

రామారావు ఏదో అనబోయి, "ఎక్కరేం? బండి కదులుతుంటేనూ!" అన్న భార్య హెచ్చరికతో గబుక్కున వెళ్ళి బండి ఎక్కాడు. బండి అప్పటికే కదిలింది.

గేట్లో నిల్చున్న రామారావుకేసి చెయ్యి ఊపింది నవ్వుతూ సావిత్రి.

"వచ్చి కూర్చోండి!" చిరాగ్గా అన్నది రామారావు భార్య సుధ.

రామారావు యాంత్రికంగా వచ్చి భార్య ప్రక్కన కూర్చున్నాడు.

శరవేగంతో రైలు ముందుకు దూసుకుపోతూంది. రైలుకట్ట ప్రక్కగా వున్నచెట్లు వెనక్కు పరిగెత్తుతున్నాయి. స్లీపర్స్‌మీద వున్న రాళ్ళు ఎగిరెగిరి పడ్తున్నాయి రైలు వేగానికి. స్మృతిపేటిక తెరుచుకుంది. కాలప్రవాహంలో పేరుకుపోయి గడ్డకట్టిన ఒకానొక అనుభవం ముందుకొచ్చింది.

"ఏమిటా పరధ్యానం! ఎవరావిడ?" చురుగ్గా భర్త హృదయాన్ని ఎక్స్‌రే తీస్తున్నట్టు చూస్తూ అడిగింది సుధ.

"ఇంటికి వెళ్ళింతర్వాత చెప్తాలే!" అన్నాడు రామారావు. సుధ మూతి సున్నా చుట్టి కూర్చుంది.

"ఈ ఆడవాళ్ళకు అన్నీ అనుమానాలే" మనసులోనే అనుకున్నాడు రామారావు.

✿ ✿ ✿

"అసలామె ఎవరండీ? ఏ ఊరు? మీకు తెలుసా?" రామారావు కాళ్ళకింద దిండు లాక్కుని తలక్రింద వేసుకుంటూ అడిగింది సుధ.

"అవిణ్ణి మర్చిపోలేదన్నమాట?"

"ఇష్టం లేకపోతే చెప్పకండి!" ముఖం గోడవైపుకు తిప్పుకొని పడుకుంది.

"ఇంతలోకే కోపం! చెప్తాను, పూర్తిగా వినాలి మరి! మధ్యలో ఆవలిస్తే చెప్పను!" నడుంమీద చెయ్యివేసి తనవైపు భార్యను తిప్పుకుంటూ అన్నాడు రామారావు.

"ఊహు! పెద్ద! చెప్పండి!" అన్నది సుధ.

"అయితే విను! కాని ఒక షర్తు!"

"ఏమిటి?"

"మధ్యలో కుంటి ప్రశ్నలు వెయ్యకూడదు."

"అబ్బ! చెప్పండీ! మరీ మీదంతానూ...!"

✿ ✿ ✿

"నేను మద్రాసులో క్రిస్టియన్ కాలేజీలో మూడో సంవత్సరం చదువుతున్న రోజులు. అప్రెంటీస్ చెయ్యడానికి వచ్చిన సుబ్బారావు మా రూంలో వుంటూ వుండేవాడు.

అప్పుడే ఒక తమాషా జరిగింది.

నేను మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్‌లో వాల్తేరు ప్యాసింజరుకోసం ఎదురుచూస్తున్నాను. రెండు గంటల లేటు! ఛా! ఎప్పుడూ ఈ రైళ్ళు ఇంతే! మనం వెళ్ళేప్పుడూ. మన వాళ్ళెవరైనా వస్తున్నప్పుడే ఆలస్యంగా వస్తాయి.

మా సుబ్బారావు భార్య ఆ రైల్లో వస్తుంది! వాడికి వారం రోజులుగా జ్వరం. జనరల్ ఆసుపత్రిలో స్పెషల్ వార్డులో చేర్పించాం.

టైఫాయిడ్ అని, మరో పదిహేను రోజులన్నా ఆసుపత్రిలో వుండాల్సి వస్తుందని డాక్టర్లు చెప్పారు. ఆసుపత్రి దగ్గిర వుండడానికి ఎవరూ లేరు. కాకినాడలో పుట్టింట్లో వున్న భార్యను రమ్మని ఉత్తరం రాశాడు. ఆదివారం ఉదయం బయలుదేరి ప్యాసింజరులో వస్తున్నానని సమాధానం వచ్చింది ఆమెనుంచి.

మావాడు ఎప్పుడూ పెళ్ళాం గురించి చెపుతూవుండేవాడు. కాని నేను ఆమెను చూడలేదు. నేను చెయ్యలేని వాటిల్లో (ఆ రోజుల్లో) కొత్త ఆడవాళ్ళతో మాట్లాడటం. నన్ను స్టేషన్‌కు వెళ్ళి రిసీవ్ చేసుకోమన్నాడు. బయలుదేరాను తప్పనిసరై!

నన్ను నేనే పరిచయం చేసుకోవాలి. ఎలా మాట్లాడాలో రిహార్సల్ వేసుకుంటూ ప్లాటుఫారం మీద పచార్లు చెయ్యసాగాను.

బండి వస్తూంది. ప్లాటుఫారం మీద కూలీలంతా హడావిడిగా పరిగెత్తుతున్నారు.

పొట్టనిండా పోర్లిపోయే జనంతో బండివచ్చి స్టేషన్‌లో ఆగింది.

వరసగా పెట్టెలు చూసుకుంటూ వస్తున్నా. గార్డు పెట్టెపక్కన వున్న లేడీస్ కంపార్టుమెంటు ముందు చిన్న పెట్టె, హోల్డాల్‌తో సన్నగా, ఎర్రగా, ముఖంమీద పడుతున్న ముంగురులు సర్దుకుంటూ నుంచుని వుంది ఓ ఇరవై- ఇరవై రెండేళ్ళ యువతి, ఎవరినో ఏమో ఆదుర్దాగా ఎదురుచూస్తూ.

"ఏమండీ! సుబ్బారావుగారి భార్య మీరేనా?" ధైర్యంగా ముందుకెళ్ళి అడిగాను.

ఆశ్చర్యంగా నా ముఖంలోకి చూస్తూ "అవునండీ!" అన్నది.

"వారేరండీ! స్టేషన్‌కు రాలేదా?" ఓ క్షణం ఆగి మళ్ళీ అడిగింది.

"జ్వరం తగుల్తూంటే హాస్పిటల్‌లో చేర్పించాం. మీకా విషయం రాశానని చెప్పాడే! మీరు వస్తున్నారు, తీసుకురమ్మని నన్ను పంపించేడు" అన్నాను.

"ఎన్నాళ్ళనుంచీ జ్వరం? ఏదో ఉద్యోగం దొరికిందని రమ్మని రాసేరే!" ఆమె ఆదుర్దాగా అడిగింది.

"బహుశా మీరు గాబరా పడ్తారని జ్వరం అని రాసి వుండడు" అన్నాను.

"ఏం జ్వరం అన్నాడు డాక్టరు?" బిక్కమొహం వేసి అడిగింది.

"అబ్బే అదేం పెద్ద జబ్బుకాదు. వారం రోజుల్లో తగ్గిపోతుందని డాక్టరు చెప్పేడు."

ఇంతలో ఇద్దరు కూలీలు పెట్టె ఒకడు, హోల్డాల్ ఒకడు పట్టుకుని నిల్చున్నారు. బలవంతంమీద రెండూ ఒకడికే ఇచ్చి స్టేషన్ బయటపడ్డాం.

ఆసుపత్రికి నాలుగు గంటలనుంచిగాని వెళ్ళడానికి వీల్లేదు. ఇంటికి వెళ్లి భోజనం చేసి, సాయంత్రం వెళ్దాం అని చెప్పి ఒక అర్ధరూపాయితో కూలివాడి పేచీ వదిలించుకొని టాక్సీ మాట్లాడి మైలాపూర్‌లోవున్న మా రూంకి వెళ్ళాం. హోటలునుంచి క్యారియర్ తెప్పించాను. కొత్త కావడంచేత సిగ్గు, సుబ్బారావుకు జబ్బుగా వుందని మరోవైపు బాధ, సాంబారు సాదం, అన్నీ తోడైనై ఆమె తిండికి. నా బలవంతంమీద ఏదో కాస్త తిన్నానని పించింది.

సాయంత్రం నాలుగింటికి బయలుదేరి కాఫీ తాగి నాలుగున్నరకు ఆసుపత్రికి చేరుకున్నాం.

బ్లెయిల్‌వార్డు పక్కనేవున్న స్పెషల్ వార్డులో వాడున్న ఆరో నంబర్ బెడ్ దగ్గరకు వెళ్ళాం.

బెడ్‌మీద ఎర్రగా బొద్దుగా వయసులో వున్న యువతి సుబ్బారావు నొసటిమీద చెయ్యివేసి దగ్గరగా ఆనుకొని పక్కన కూర్చుంది.

ఎవరబ్బా ఆమె? నాకు తెలియని స్నేహితులెవరూ వాడికి లేరే? బహుశా కాలేజీలో క్లాసమేటు అయి వుంటుందేమో? ఫూల్‌కు కామన్ సెన్సులేదు. భార్య వస్తుందని తెలిసి కూడా ఏమిటీ వేషం! అనుకుంటూ బెడ్ దగ్గరగా వెళ్ళి బూటుకాలు చప్పుడు చేశాను.

వెంటనే ఆమెలేచి తల దగ్గరగా నిల్చుని దిండు సర్దసాగింది. నాకు వాళ్ళిద్దరిమీదా పట్టరాని కోపం వచ్చింది.

"వెళ్ళనివాడివి ముందే చెప్పలేకపోయావా! ఇంకెవర్నయినా పంపేవాణ్ణిగా స్టేషన్‌కు!" మా ఇద్దరికేసి చిరాగ్గా చూస్తూ అన్నాడు సుబ్బారావు.

టైఫాయిడ్ ఎఫెక్టయి వుండాలి. లేకపోతే ఏమిటి, వీడి ముఖం! వీడి మాటలూ వీడూను!

చెప్పొద్దూ- నాకు చిర్రెత్తుకొచ్చింది.

"వారున్న దెక్కడండీ?" ఆ గదిలో బెడ్లన్నీ కళ్ళతో గాలిస్తూ ఆదుర్దాగా అడిగింది, రెండడుగులు ముందుకువేసి నేను స్టేషన్‌నుంచి వెంటబెట్టుకొచ్చిన యువతి.

నాకు క్లోరోఫారం ఇచ్చినట్టయింది. చెవుల్లో "గుయ్"మంటూ ధ్వని, కత్తులు, పటకార్లు - ఆపరేషన్ సామాన్లు కన్పిస్తున్నాయ్ కళ్ళకు. నోటికి మాట పెగలక చేతితో సుబ్బారావును చూపించాను.

ఆమె ముఖం రోషంతో ఎర్రబడింది. అవమానంతో కళ్ళలో గిర్రున నీరు తిరిగింది. కనుబొమలు ఒకదానిచుట్టూ వొకటి మెలితిరగ ప్రయత్నిస్తున్నాయ్. తల పక్కకు తిప్పుకుంది.

"పొద్దుటినుంచీ కాఫీకూడా తాగలేదు. స్టేషన్‌లోనే రెండు గంటలదాకా వుండి, విసుగుపుట్టి హాస్పిటల్‌కు వచ్చి నాలుగయిందాకా గేటులో పడిగాపులు పడింది. నానా అవస్థపడి ఇంతకుముందే ఇక్కడకు చేరుకుంది" అన్నాడు గుక్కతిప్పుకోకుండా సుబ్బారావు.

"వీరినే నీకోసం స్టేషన్‌కి పంపించాను. నా ఫ్రెండ్! రామారావు" అంటూ తన మంచం పక్కన వున్న ఆమెను పరిచయం చేశాడు సుబ్బారావు.

"కాఫీ లేక తలనొప్పికూడా వచ్చిందట. రూంకు తీసుకెళ్ళు. రేపు వుదయం రండి. మర్చేపోయాను అడగటం. వారెవరూ?" నేను తీసుకొచ్చిన యువతి గురించి ప్రశ్నించాడు.

అంతవరకూ గోడకేసి చూస్తూ నిల్చున్న ఆమె గిర్రున తిరిగి "ఏం పెద్దమనుషులండీ మీరు? ఇదేనా మర్యాద? ఆడది వంటరిగా కన్పిస్తే మోసం చెయ్యడమేనా?" తీవ్రంగా అన్నది.

"ఏమిటండీ! ఏం జరిగిందీ?" సుబ్బారావు పొడారిన కంఠంతో తడబడుతూ అన్నాడు.

"ఇంకేం జరగాలి? జరగాల్సిందంతా జరిగింది. ఏదో మెత్తగా, మర్యాదగా ప్రవర్తిస్తే నిజమే అనుకున్నా మొదట్లో. చదువుకున్న మీలాంటివాళ్ళు చెయ్యాల్సిన పనేనా ఇది? మద్రాసులో వున్న తెలుగువాళ్ళు తెలుగు స్త్రీలకు చూపాల్సిన మర్యాద ఇదేనా?" ఆమె చివాట్లు వేస్తుంటే నేనూ, మా సుబ్బారావు తెల్లముఖాలు వేశాం.

"ఏమిట్రా ఈ కర్మ!" లోపల ఎవరో అడుగుతున్నట్టు అన్పించింది నాకు.

"ఏమిటిరా ఈ బుద్ధి! మొద్దల్లే నిల్చుని మాట్లాడవేం?" కొంచెం పైకిలేచి దుడుగ్గా అన్నాడు సుబ్బారావు. సుబ్బారావు భార్య మా ఇద్దర్నీ తెల్లబోయిచూస్తూ నిల్చుంది.

బుర్ర పనిచెయ్యడంలేదు. కంఠం పెగల్డంలేదు. కళ్ళకు తెల్లదుస్తులలోవున్న డాక్టర్లూ, నర్సులూ అందరూ ఒకటిగానే కన్పిస్తున్నారు.

"మావారు మద్రాసులో ఒక ఫిలిం కంపెనీలో పనిచేస్తున్నారు. మెయిల్‌లో రావల్సిందని ఉత్తరం రాశారు. మెయిల్ మిస్ అయ్యాను. ఎటూ స్టేషన్‌కు వస్తారు గనక ప్యాసింజరు చూడకుండా వెళ్తారా అనే భావంతో ప్యాసింజరులో వచ్చానండీ!..." దుఃఖం, అవమానం ఆమె కంఠంలో ఒకదానొకటి ఒరుసుకున్నాయ్.

"అయితే, మీవారు రాలేదాండీ స్టేషనుకు?" మధ్యలోనే అందుకొని అడిగాడు సుబ్బారావు.

"ఏమో మరి! దిగీ దిగక ముందే వారికి జబ్బుగా వుందనీ తన్ను నా కోసం పంపించారనీ, నమ్మించి ఈ పెద్దమనిషి నన్నిక్కడకు తీసుకొచ్చాడు" అన్నది తీవ్రంగా ఆమె.

"క్షమించండి! ఎంతపని జరిగిందీ!" అన్నాడు సుబ్బారావు నాలాంటి స్నేహితు లుండటం శిక్షగా భావిస్తున్నట్టు.

" మా సుశీల వస్తుందని స్టేషన్‌కు పంపేను. పొరపాటున మీరేనని తీసుకువచ్చి

వుంటాడు. అన్యథా భావించకండి!" అంటూ తన భార్యను పరిచయం చేశాడు.

"మరేం ఫరవాలేదు. మా ఆవిడా, వాడూ వచ్చి మిమ్మల్ని మీ ఇంటి దగ్గర దిగబెడతారు. మీ వారిపేరు?"

"సుబ్బారావు! అందుకే పొరపాటు పడ్డాను. ఆంధ్రదేశంలో ప్రతి పదిమందిలో ఒకడు సుబ్బారావేనాయె!" నా తప్పేం లేదన్నట్టూ, తప్పంతా పేరులోనే వున్నట్టూ అన్నాను.

సుబ్బారావు నవ్వాడు. సుశీల పైటకొంగు నోటికి అడ్డం పెట్టుకొని కిసుక్కున నవ్వింది.

"అడ్రసు ఏమిటమ్మా?" అడిగాడు సుబ్బారావు.

"త్యాగరాయనగర్. ఆ ఫిలిం కంపెనీ పేరు తెలియదండీ! కొత్తగా పెట్టారట." దాదాపు ఏడుపు గొంతుతోనే అన్నదామె.

"చచ్చాం పో! ఫిలిం కంపెనీలకు ఫోన్ చేసినా ప్రతి కంపెనీలో ఒక సుబ్బారావైనా తేల్తాడే?" అన్నాను మైకం వదిలి మామూలు స్థితికి వచ్చిన నేను.

"ఏడ్చావులే! ఫర్వాలేదమ్మా! దిగులుపడకు. అతని దగ్గరకు మిమ్మల్ని చేర్చే బాధ్యత మాది" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"మీ పేరేమిటండీ?" ఆమెచెయ్యి పట్టుకొని చొరవగా అడిగింది సుశీల.

"సావిత్రి." ప్రాణం కుదుటపడింది. వికసించిన ముఖంతో అన్నది.

"సాయంత్రం టీ నగర్ వెళ్లి ఆ సుబ్బారావుగారు ఏ కంపెనీలో వున్నారో తెలుసుకో!" అన్నాడు మా సుబ్బారావు.

"క్షమించండీ!" ఇద్దర్నీ ఉద్దేశించి అన్నాను.

"పొరపాటుకు ఎవరేం చేస్తారులెండి." ఇద్దరూ ఒకేసారి అన్నారు.

"క్షమించండి, ఆరయింది. ఇక వెళ్ళాలి" అంది నర్స్.

✿ ✿ ✿

"క్షమించండి, పదయింది." నిద్ర ముంచుకొస్తూవుంటే కళ్ళుమూసుకుని అన్నది సుధ రామారావుతో.

"అందుకే ముందుగానే చెప్పాను, చివరివరకూ వినాలని?" అన్నాడు రామారావు.

"మా గొప్ప పరిచయంలెండి! ఇహ పడుకోండి. నాకు నిద్దరొస్తుంది" అంటూ పక్కకు ఒత్తిగిలి పడుకుంది సుధ.

"ఈ ఆడవాళ్ళు ఎప్పుడూ ఇంతే!" గొణుక్కుంటూ పక్కకు తిరిగి పడుకున్నాడు రామారావు.

(1954)